ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (velkého senátu)

6. září 2011 *

Ve věci C-108/10,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Tribunale di Venezia (Itálie) ze dne 4. ledna 2010, došlým Soudnímu dvoru dne 26. února 2010, v řízení

Ivana Scattolon

proti

Ministero dell'Istruzione, dell'Università e della Ricerca,

SOUDNÍ DVŮR (velký senát),

ve složení V. Skouris, předseda, J.N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, J.-C. Bonichot, J.-J. Kasel a D. Šváby, předsedové senátů, G. Arestis, A. Borg Barthet, M. Ilešič (zpravodaj), C. Toader a M. Safjan, soudci,

* Jednací jazyk: italština.

generální advokát: Y. Bot,
vedoucí soudní kanceláře: A. Impellizzeri, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 1. února 2011,

s ohledem na vyjádření předložená:

– za I. Scattolon N. Zampierim, A. Campesanem a V. De Michelem, avvocati,

– za italskou vládu G. Palmieri, jako zmocněnkyní, ve spolupráci s L. D'Asciou, avvocato dello Stato,

– za Evropskou komisi C. Cattabriga a J. Enegrenem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 5. dubna 2011,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu směrnice Rady 77/187/EHS ze dne 14. února 1977 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se zachování práv zaměstnanců v případě převodů podniků, závodů nebo částí závodů

(Úř. věst. L 61, s. 26), směrnice Rady 2001/23/ES ze dne 12. března 2001 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se zachování práv zaměstnanců v případě převodů podniků, závodů nebo částí podniků nebo závodů (Úř. věst. L 82, s. 16; Zvl. vyd. 05/04, s. 98), jakož i obecných právních zásad.

2 Tato žádost byla podána v rámci sporu mezi I. Scattolon a Ministero dell'Istruzione, dell'Università e della Ricerca (ministerstvo vzdělávání, univerzit a výzkumu, dále jen „ministerstvo") ohledně neuznání let služby dosažených I. Scattolon u obce Scorzè (Itálie), jejího původního zaměstnavatele, při převodu I. Scattolon k tomuto ministerstvu.

Právní rámec

Právo Unie

3 Článek 1 odst. 1 směrnice 77/187 v původním znění stanovil:

„Tato směrnice se vztahuje na převody podniků, závodů nebo částí závodů na jiného zaměstnavatele, které vyplývají ze smluvního převodu nebo sloučení." (*použité citace ze směrnice 77/187 jsou neoficiálním překladem*)

4 Podle článku 2 uvedené směrnice se „převodcem“ rozuměla jakákoli fyzická nebo právnická osoba, která v důsledku převodu podle čl. 1 odst. 1 této směrnice přestává být zaměstnavatelem, a „nabyvatelem“ jakákoli fyzická nebo právnická osoba, která se v důsledku takového převodu stává zaměstnavatelem.

5 Článek 3 odst. 1 a 2 směrnice 77/187 stanovil:

„1. Práva a povinnosti, které pro převodce vyplývají z pracovní smlouvy nebo pracovního poměru platných ke dni převodu ve smyslu čl. 1 odst. 1, jsou v důsledku tohoto převodu převedeny na nabyvatele.

[…]

2. Po převodu ve smyslu čl. 1 odst. 1 zachová nabyvatel pracovní podmínky sjednané v kolektivní smlouvě za stejných podmínek, jaké tato smlouva stanovila pro převodce, až do dne rozvázání kolektivní smlouvy nebo skončení její platnosti nebo do vstupu v platnost nebo nabytí účinnosti jiné kolektivní smlouvy.

Členské státy mohou omezit dobu pro zachování pracovních podmínek, avšak s výhradou, že tato doba nebude kratší než jeden rok.“

6 Článek 4 směrnice 77/187 zněl:

„1. Převod podniku, závodu nebo části závodu nepředstavuje sám o sobě pro převodce nebo nabyvatele důvod k propouštění. Toto ustanovení však nebrání propouštění

z hospodářských, technických nebo organizačních důvodů, se kterými jsou spojeny změny stavu zaměstnanců.

[…]

2. Je-li skončena pracovní smlouva nebo rozvázán pracovní poměr v důsledku podstatné změny pracovních podmínek v neprospěch zaměstnance způsobené převodem ve smyslu čl. 1 odst. 1, je zaměstnavatel považován za osobu, z jejíž strany byly pracovní smlouva nebo pracovní poměr ukončeny.“.

7 Po vstupu v platnost směrnice Rady 98/50/ES ze dne 29. června 1998, která pozměnila směrnici 77/187 (Úř. věst. L 201, s. 88), u níž lhůta pro její provedení členskými státy uplynula dne 17. července 2001, zněl čl. 1 odst. 1 směrnice 77/187 následovně:

„a) Tato směrnice se vztahuje na veškeré převody podniku, závodu nebo části podniku nebo závodu na jiného zaměstnavatele, které vyplývají ze smluvního převodu nebo sloučení.

b) S výhradou písmene a) a následujících ustanovení tohoto článku se převodem podle této směrnice rozumí převod hospodářské jednotky, která si zachovává svou identitu, považované za organizované seskupení prostředků, jehož cílem je vykonávat hospodářskou činnost jako činnost hlavní nebo doplňkovou.

c) Tato směrnice se vztahuje na veřejné a soukromé podniky vykonávající hospodářskou činnost s cílem dosáhnout zisku nebo bez tohoto cíle. Správní reorganizace orgánů veřejné správy nebo převod správních funkcí mezi orgány veřejné správy není převodem ve smyslu této směrnice.“

8 Směrnice 77/187, ve znění směrnice 98/50, byla z důvodů kodifikace zrušena směrnicí 2001/23.

9 Znění čl. 1 odst. 1 směrnice 2001/23 odpovídá čl. 1 odst. 1 směrnice 77/187, ve znění směrnice 98/50. Definice pojmů „převodce“ a „nabyvatel“ obsažené ve směrnici 2001/23 jsou v podstatě shodné s pojmy obsaženými v článku 2 směrnice 77/187.

10 Co se týče článku 3 směrnice 2001/23, odpovídají jeho odstavce 1 a 3 z podstatné části odstavcům 1 a 2 článku 3 směrnice 77/187. Článek 4 směrnice 2001/23 pak odpovídá článku 4 směrnice 77/187.

Vnitrostátní právní úprava

Článek 2112 italského občanského zákoníku

11 V Itálii byla směrnice 77/187 a následně směrnice 2001/23 provedena zejména článkem 2112 italského občanského zákoníku, podle kterého „[v] případě převodu podniku pokračuje pracovní poměr u nabyvatele a zaměstnanec si zachovává veškerá práva, která z něj vyplývají. […] Nabyvatel se musí řídit […] kolektivními smlouvami […], které byly v platnosti v okamžiku převodu, a to až do doby uplynutí jejich platnosti, ledaže by tyto smlouvy byly nahrazeny jinými kolektivními smlouvami, které se použijí na podnik nabyvatele“.

Článek 8 zákona č. 124/99 a ministerská nařízení, která jej provádí

12 Do roku 1999 byly pomocné služby v italských veřejných školách, jako je především úklid a údržba prostor, jakož i administrativní podpora, zajišťovány částečně státním administrativním, technickým a pomocným personálem (ATP) a částečně územními samosprávnými celky, jakými jsou například obce. Územní samosprávné celky zajišťovaly tyto úkoly prostřednictvím svých administrativních, technických a pomocných zaměstnanců (dále jen „ATP zaměstnanci územních samosprávných celků“) nebo na základě smluv uzavřených se soukromými podniky.

13 ATP zaměstnanci územních samosprávných celků byli odměňováni podle podmínek upravených v celostátní kolektivní smlouvě pro oblast regionů a jiných územních samosprávných celků (Contratto Collettivo Nazionale di Lavoro – Regioni Autonomie Locali, dále jen „CCNL pro zaměstnance územních samosprávných celků“). Naproti tomu ATP zaměstnanci státu vykonávající pracovní činnost ve veřejných školách byli odměňováni podle podmínek upravených v celostátní kolektivní smlouvě pro oblast školství (Contratto Collettivo Nazionale di Lavoro della Scuola, dále jen „CCNL pro školství“).

14 Zákon č. 124 o naléhavých ustanoveních v oblasti zaměstnanců ve školství (legge n. 124 disposizioni urgenti in materia di personale scolastico) ze dne 3. května 1999 (GURI č. 107 ze dne 10. května 1999, s. 4, dále jen „zákon č. 124/99“) upravil převod ATP zaměstnanců územních samosprávných celků zaměstnaných ve veřejných školách počínaje 1. lednem 2000 mezi státní ATP zaměstnance.

15 V tomto ohledu článek 8 odst. 1 a 2 zákona č. 124/99 stanoví:

„1. ATP zaměstnanci státních zařízení a škol […] spadají do působnosti státu. Ustanovení, která upravují poskytnutí těchto zaměstnanců obcemi a provinciemi, se zrušují.

2. Zaměstnanci podle odstavce 1 zaměstnaní územními samosprávnými celky, kteří v okamžiku vstupu tohoto zákona v platnost vykonávají práci ve státních školských zařízeních, jsou převedeni na seznamy státních ATP zaměstnanců a jsou zařazeni do příslušných kvalifikačních tříd a na pracovní pozice k plnění jim odpovídajících úkolů. Ti zaměstnanci, které nelze zařadit do odpovídajících funkcí a pracovních pozic státních ATP zaměstnanců, se mohou do tří měsíců po vstupu tohoto zákona v platnost rozhodnout, že zůstanou zaměstnáni u svého původního územního samosprávného celku. Těmto zaměstnancům se pro právní a finanční účely uznávají léta služby dosažená u původního územního samosprávného celku, jakož i právo na zachování místa výkonu práce v počátečním období, pokud existuje volné pracovní místo."

16 Zákon č. 124/99 byl proveden nařízením o převodu ATP zaměstnanců územních samosprávných celků na stát ve smyslu článku 8 zákona č. 124/99 (decreto, trasferimento del personale ATA dagli enti locali allo Stato, ai sensi dell'art. 8 della legge 3 maggio 1999, n. 124) ze dne 23. července 1999 (GURI č. 16, 21. ledna 2000, s. 28, dále jen „ministerské nařízení ze dne 23. července 1999"). Článek 3 tohoto nařízení stanoví:

„[…]

Nařízení […] stanoví pro oblast školství kritéria pro začlenění, kterými se přizpůsobuje úprava zacházení s danými zaměstnanci úpravě zacházení se zaměstnanci v tomto odvětví, a to pokud jde o odměňování, doplňkové složky platu a uznání let služby dosažených u územních samosprávných celků pro právní a finanční účely, jakož i jejich dopadu na výhledové plánování, po uzavření kolektivní smlouvy, kterou bude třeba sjednat […] mezi [Agenzia per la rappresentanza negoziale delle pubbliche

amministrazioni (Agentura zastupující veřejné orgány, dále jen ‚ARAN')] a odborovými organizacemi […]"

17 Článek 9 ministerského nařízení ze dne 23. července 1999 stanoví:

„Stát nastoupí počínaje 24. květnem 1999 do smluv uzavřených a případně následně prodloužených územními samosprávnými celky, které zajišťovaly namísto státních zaměstnanců ATP úkoly pro státní školy. […] Aniž je dotčeno pokračování činností třetích osob zaměstnaných […] na základě platných právních předpisů, nastoupí stát namísto územních samosprávných celků do smluv, které uzavřely s podniky […], a to ohledně ATP úkolů, které zákon ukládá územním samosprávným celkům namísto státu. […]"

18 Dohoda mezi ARAN a odborovými organizacemi stanovená v článku 3 ministerského nařízení ze dne 23. července 1999 byla podepsána dne 20. července 2000 a schválena ministerským nařízením, kterým se schvaluje dohoda ze dne 20. července 2000 mezi ARAN a zástupci odborových organizací a konfederací o kritériích pro začlenění původních zaměstnanců územních samosprávných celků převedených do školství (decreto recepimento dell'accordo ARAN – Rappresentanti delle organizzazioni e confederazioni sindacali in data 20 luglio 2000, sui criteri di inquadramento del personale già dipendente degli enti locali e transitato nel comparto scuola), ze dne 5. dubna 2001 (GURI č. 162, 14. červenec 2001, s. 27, dále jen „ministerské nařízení ze dne 5. dubna 2001").

19 Uvedená dohoda stanoví:

„Článek 1

Oblast působnosti

Tato dohoda se použije od 1. ledna 2000 na zaměstnance územních samosprávných celků převedené do ‚Školství' na základě článku 8 [zákona č. 124/99] a […] ministerského nařízení […] ze dne 23. července 1999 […].

Článek 2

Smluvní režim

1. Od 1. ledna 2000 se [CCNL pro zaměstnance územních samosprávných celků] nadále nepoužije na zaměstnance uvedené v této dohodě […]; od téhož data se na tyto zaměstnance použije [CCNL pro školství], včetně všech částí týkajících se doplňkového platu, pokud není dále stanoveno jinak.

[…]

Článek 3

Zařazení a odměňování

1. Zaměstnanci uvedení v článku 1 této dohody jsou zařazeni na platové stupnici do platové úrovně odpovídající funkcím ve školství […] podle následujících podmínek. Těmto zaměstnancům bude přiznán […] plat ve výši, která odpovídá nebo je bezprostředně nižší, než činil jejich roční plat k 31. prosinci 1999, zahrnující základní

plat a individuální platovou složku vázanou na počet dosažených let služby, jakož i [příspěvky podle CCNL pro zaměstnance územních samosprávných celků] u těch, kteří na ně měli nárok. Případný rozdíl mezi výší finančního ohodnocení, na něž má zaměstnanec nárok na základě svého zařazení a výše uvedeným platem, který pobíral k 31. prosinci 1999, se tomuto zaměstnanci vyplatí individuálně a má vliv, na základě výpočtu odpracovaných dob, na přechod do další platové úrovně. Zaměstnanci dotčení touto dohodou obdrží zvláštní příspěvek ve výši stanovené k 31. prosinci 1999, pokud je tento příspěvek vyšší než příspěvek u odpovídající funkce ve školství. […]

[…]

Článek 9

Základní plat a doplňkové platové nároky

1. Od 1. ledna 2000 se veškerá ustanovení finanční povahy [CCNL pro školství] použijí na zaměstnance dotčené touto dohodou za podmínek stanovených uvedenou CCNL.

2. Od 1. ledna 2000 pobírají zaměstnanci dotčení touto dohodou dočasně doplňkovou osobní odměnu, která odpovídá hrubým částkám obsaženým v tabulce […], která tvoří přílohu [CCNL pro školství]. […]

[…]“

20 Tato právní úprava vedla k soudním řízením zahájeným převedenými ATP zaměstnanci, kteří se domáhali plného uznání počtu let služby dosažených u územních samosprávných celků. Tito zaměstnanci v této souvislosti tvrdili, že kritéria přijatá v rámci dohody schválené ministerským nařízením ze dne 5. dubna 2001 mají za následek, že byli po svém začlenění mezi státní ATP zaměstnance zařazeni a odměňováni stejným způsobem jako státní ATP zaměstnanci, kteří odsloužili méně let. Podle jejich tvrzení ukládá článek 8 zákona č. 124/99 povinnost zachovat u každého převedeného ATP zaměstnance počet odsloužených let u územních samosprávných celků, takže všichni tito zaměstnanci musejí od 1. ledna 2000 pobírat odměnu, jež přísluší státnímu ATP zaměstnanci, který dosáhl stejného počtu let.

21 V těchto soudních sporech vydal Corte suprema di cassazione (Kasační soud) v průběhu roku 2005 několik rozsudků, v nichž v podstatě uvedeným argumentům vyhověl.

Zákon č. 266/2005

22 Schválením novely italské vlády vložil italský zákonodárce do článku 1 zákona č. 266/2005 o ročním a víceletém státním rozpočtu (finanční zákon pro rok 2006) [legge n. 266/2005 – disposizioni per la formazione del bilancio annuale e pluriennale delle Stato (legge finanziaria 2006)] ze dne 23. prosince 2005 (běžný dodatek ke GURI č. 302, 29. prosince 2005, dále jen „zákon č. 266/2005“) odstavec 218, který zní následovně:

„Článek 8 odst. 2 [zákona č. 124/99] je třeba vykládat v tom smyslu, že zaměstnanci územních samosprávných celků, kteří jsou převedeni mezi státní [ATP zaměstnance], jsou zařazeni na základě plného platového ohodnocení, které pobírali v době převodu,

do příslušných kvalifikačních tříd a na pracovní pozice odpovídající pracovním místům ve státní službě s přiznáním stejného nebo bezprostředně nižšího platového zařazení, než činil roční plat, který pobírali ke dni 31. prosince 1999, tvořený platem, individuální odměnou podle dosaženého počtu služebních let, jakož i případnými příslušnými příspěvky, které stanoví [CCNL pro zaměstnance územních samosprávných celků] platná k datu zařazení do státní služby. Případný rozdíl mezi nástupním platem a ročním příjmem, který zaměstnanec pobíral ke dni 31. prosince 1999 […], bude vyplacen *ad personam* a v návaznosti na výpočet odpracovaných dob zohledněn pro účely zařazení do vyšší platové úrovně. Tím není dotčen výkon soudních rozhodnutí vydaných ke dni vstupu tohoto zákona v platnost."

23 Několik soudů se obrátilo na Corte costituzionale (Ústavní soud) s otázkami ohledně slučitelnosti čl. 1 odst. 218 zákona č. 266/2005 s italskou ústavou, a především s pravidlem nezávislosti soudní moci, jelikož toto pravidlo implikuje zákaz vměšování zákonodárce do pravomoci poskytovat jednotný výklad zákona, který je vyhrazen Corte suprema di cassazione.

24 Rozsudkem ze dne 18. června 2007, jakož i následnými usneseními Corte costituzionale rozhodl, že čl. 1 odst. 218 zákona č. 266/2005 není stižen tvrzenými porušeními obecných právních zásad. Tento soud měl především za to, že toto ustanovení nepředstavuje nové pravidlo ve vztahu k čl. 8 odst. 2 zákona č. 124/99 a že usnadňuje převod ATP zaměstnanců z územních samosprávných celků na stát, neboť se tito zaměstnanci nacházejí v odlišné situaci než zaměstnanci, kteří již byli v době převodu zařazeni mezi státní zaměstnance.

25 Corte suprema di cassazione položil v průběhu roku 2008 Corte costituzionale novou otázku týkající se posouzení ústavnosti zákona č. 266/2005 z hlediska zásady účinné soudní ochrany stanovené v článku 6 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod podepsané dne 4. listopadu 1950 v Římě (dále jen „EÚLP“).

26 Rozsudkem ze dne 16. listopadu 2009 Corte costituzionale rozhodl, že článek 1 odst. 218 zákona č. 266/2005 uvedenou zásadu neporušuje. Měl především za to, že toto ustanovení představuje jeden z možných výkladů čl. 8 odst. 2 zákona č. 124/99, a tedy nepřináší nepříznivou změnu nabytého práva.

27 V průběhu let 2008 a 2009 podali ATP zaměstnanci územních samosprávných celků, kteří byli převedeni k Ministero, tři žaloby u Evropského soudu pro lidská práva, v nichž Italské republice vytýkali, že přijetím článku 1 odst. 218 zákona č. 266/2005 porušila článek 6 EÚLP a článek 1 dodatkového protokolu k Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod. Uvedený soud těmto žalobám vyhověl svým rozsudkem ze dne 7. června 2001 (ESLP, rozsudek Agrati a další v. Itálie).

Spor v původním řízení a předběžné otázky

28 Ivana Scattolon, která byla od 16. května 1980 zaměstnána u obce Scorzè jako školnice ve státních školách, vykonávala tuto práci do 31. prosince 1999 jako ATP zaměstnankyně územních samosprávných celků.

29 Od 1. ledna 2000 byla na základě článku 8 zákona č. 124/99 převedena do kategorie státních ATP zaměstnanců.

30 Na základě ministerského nařízení ze dne 5. dubna 2001 byla I. Scattolon zařazena do platové úrovně, která v uvedené kategorii odpovídá služebnímu stáří devíti let.

31 Vzhledem k tomu, že I. Scattolon nebylo uznáno přibližně 20 let služby u obce Scorzè a že měla za to, že jí tak byla značně snížena odměna za práci, podala dne 27. dubna 2005 žalobu u Tribunale di Venezia, kterou se domáhala toho, aby jí byla uznána veškerá léta služby, a aby jí v důsledku toho bylo přiznáno platové zařazení, které u ATP zaměstnanců státu odpovídá patnácti až dvaceti letům služby.

32 V návaznosti na přijetí čl. 1 odst. 218 zákona č. 266/2005 Tribunale di Venezia odložil vydání rozsudku ve věci samé a obrátil se na Corte costituzionale s otázkou slučitelnosti tohoto ustanovení se zásadami právní jistoty a účinné soudní ochrany. Usnesením ze dne 9. června 2008, v němž odkázal na svůj rozsudek ze dne 18. června 2008, Corte costituzionale rozhodl, že uvedený čl. 1 odst. 218 obecné právní zásady neporušuje.

33 Za těchto podmínek se Tribunale di Venezia rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru tyto předběžné otázky:

„1) Má být směrnice 77/187 […] nebo směrnice 2001/23 […] nebo jiný použitelný právní předpis [Unie] vykládán v tom smyslu, že ho lze použít na převod pomocných zaměstnanců úklidu a údržby státních školních budov z územních samosprávných celků (obcí a provincií) na stát, pokud převod znamenal nástup nejen

do činností a vztahů se všemi zaměstnanci (školníky), ale i do smluv o zadání zakázek uzavřených se soukromými podniky za účelem zajištění těchto služeb?

2) Má být kontinuita pracovního poměru podle čl. 3 odst. 1 prvního pododstavce směrnice [77/187] (převzaté spolu se [směrnicí 98/50] […] do [směrnice 2001/23]) vykládána v tom smyslu, že se při výpočtu výše finančních plnění vázaných u nabyvatele na počet dosažených let služby musí zohlednit všechny roky služby převedených zaměstnanců, včetně let služby dosažených u převodce?

3) Mají být článek 3 [směrnice 77/187] nebo [směrnice 98/50 a 2001/23] vykládány v tom smyslu, že mezi práva zaměstnanců, která přecházejí na nabyvatele, patří i zvýhodnění dosažená zaměstnancem u převodce, jako je počet dosažených let služby, pokud jsou s nimi v kolektivní smlouvě platné u nabyvatele spojeny nároky finanční povahy?

4) Mají být obecné zásady platného práva [Unie], jako jsou zásady právní jistoty, ochrany legitimního očekávání, rovnosti zbraní, účinné soudní ochrany, práva na projednání věci nezávislým soudem a obecně na spravedlivý proces, zaručené [článkem 6 SEU] ve spojení s článkem 6 [EÚLP] a s články 46 a 47 a čl. 52 odst. 3 Listiny základních práv Evropské unie vyhlášené v Nice dne 7. prosince 2000 a převzaté do Lisabonské smlouvy, vykládány v tom smyslu, že brání tomu, aby italský stát po uplynutí značné doby (5 let) vydal interpretační předpis, který se odchyluje od znění textu, jehož výklad má být podán a je v rozporu s ustáleným výkladem orgánu pověřeného jednotným výkladem právních norem, tedy předpis, který je mimo jiné relevantní pro rozhodování sporů, v nichž je samotný italský stát účastníkem řízení?“

Řízení před Soudním dvorem

34 Dopisem ze dne 9. června 2001 požádala žalobkyně v původním řízení, s ohledem na výše uvedený rozsudek Agrati a další v. Itálie, o znovuotevření ústní části řízení.

35 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury Soudního dvora může tento soud podle článku 61 svého jednacího řádu bez návrhu nebo na návrh generálního advokáta nebo i na návrh účastníků řízení nařídit znovuotevření ústní části řízení, pokud má za to, že věc není dostatečně objasněna nebo že musí být rozhodnuta na základě argumentu, který nebyl mezi účastníky řízení projednán (viz zejména rozsudky ze dne 14. prosince 2004, Swedish Match, C-210/03, Sb. rozh. s. I-11893, bod 25; ze dne 26. června 2008, Burda, C-284/06, Sb. rozh. s. I-4571, bod 37, a ze dne 17. března 2011, AJD Tuna, C-221/09, Sb. rozh. s. I-1655, bod 36).

36 V projednávaném případě má Soudní dvůr za to, že zná veškeré skutečnosti nezbytné pro vyřízení žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce a že tato žádost nemusí být posouzena na základě argumentu, který před ním nebyl projednán.

37 Návrh žalobkyně v původním řízení, kterým se domáhá nového jednání, jakož i její podpůrný návrh na předložení doplňujícího písemného vyjádření, je tudíž třeba zamítnout.

K předběžným otázkám

K první otázce

38 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je to, zda převzetí zaměstnanců veřejným orgánem členského státu od jiného veřejného orgánu, jimž byl svěřen výkon pomocných služeb ve školách, představuje „převod podniku" ve smyslu právní úpravy Unie o zachování práv zaměstnanců.

39 Vzhledem k tomu, že se uvedené právní úpravy mohou dovolávat pouze osoby, které jsou v dotčeném členském státě chráněny jakožto zaměstnanci podle vnitrostátní pracovněprávní úpravy (viz zejména rozsudky ze dne 10. prosince 1998, Hidalgo a další, C-173/96 a C-247/96, Recueil, s. I-8237, bod 24, jakož i ze dne 14. září 2000, Collino a Chiappero, C-343/98, Recueil, s. I-6659, bod 36), je třeba úvodem uvést, že podle konstatování předkládajícího soudu, jež italská vláda nezpochybňuje, ATP zaměstnanci veřejných škol v Itálii takové ochrany požívají. Z toho vyplývá, že se žalobkyně v původním řízení může právní úpravy Unie o zachování práv zaměstnanců dovolávat, jsou-li splněny podmínky použitelnosti, které jsou specificky upravené v těchto právních předpisech.

40 Úvodem je třeba rovněž konstatovat, že k převzetí uvedených zaměstnanců došlo 1. ledna 2000, tedy před uplynutím lhůty, kterou měly členské státy k provedení směrnice 98/50, a před přijetím směrnice 2001/23. Z toho vyplývá, že otázka položená předkládajícím soudem musí být posouzena podle směrnice 77/187 v jejím původním znění (viz obdobně rozsudky ze dne 20. listopadu 2003, Abler a další, C-340/01, Recueil, s. I-14023, bod 5, jakož i ze dne 9. března 2006, Werhof, C-499/04, Sb. rozh. s. I-2397, body 15 a 16).

41 Směrnice 77/187 v uvedeném znění stanovila v článku 1 odst. 1, že se tato směrnice vztahuje „na převody podniků, závodů nebo částí závodů na jiného zaměstnavatele, které vyplývají ze smluvního převodu nebo sloučení“. Je tedy nutno ověřit, zda převzetí zaměstnanců veřejným orgánem členského státu od jiného veřejného orgánu, jimž byl svěřen výkon takových služeb, jaké jsou předmětem původního řízení, může splňovat všechny náležitosti zmíněné v tomto ustanovení.

K existenci „podniku“ ve smyslu směrnice 77/187

42 Pojem „podnik“ ve smyslu čl. 1 odst. 1 směrnice 77/187 zahrnuje každou hospodářskou jednotku organizovanou trvalým způsobem, nezávisle na jejím právním postavení a způsobu financování. Takovou jednotku tvoří seskupení osob a prostředků umožňující výkon hospodářské činnosti, která sleduje vlastní cíl a která je dostatečně strukturovaná a samostatná (rozsudky ze dne 10. prosince 1998, Hernández Vidal a další, C-127/96, C-229/96 a C-74/97, Recueil, s. I-8179, body 26 a 27; ze dne 26. září 2000, Mayeur, C-175/99, Recueil, s. I-7755, bod 32, jakož i výše uvedený rozsudek Abler a další, bod 30; viz rovněž ohledně čl. 1 odst. 1 směrnice 2001/23, rozsudky ze dne 13. září 2007, Jouini a další, C-458/05, Sb. rozh. s. I-7301, bod 31, jakož i ze dne 29. července 2010, UGT FSP, C-151/09, Sb. rozh. s. I-7591, bod 26).

43 Pojem „hospodářská činnost“ obsažený v definici připomenuté v předcházejícím bodě zahrnuje jakoukoli činnost spočívající v nabízení zboží nebo poskytování služeb na daném trhu (rozsudky ze dne 25. října 2001, Ambulanz Glöckner, C-475/99, Recueil, s. I-8089, bod 19; ze dne 24. října 2002, Aéroports de Paris v. Komise, C-82/01 P, Recueil, s. I-9297, bod 79, jakož i ze dne 10. ledna 2006, Cassa di Risparmio di Firenze a další, C-222/04, Sb. rozh. s. I-289, bod 108).

44 Jako hospodářské činnosti nelze zásadně kvalifikovat činnosti, které jsou výkonem výsad veřejné moci (viz zejména rozsudek ze dne 1. července 2008, MOTOE, C-49/07, Sb. rozh. s. I-4863, bod 24 a citovaná judikatura, a pokud jde o směrnici 77/187 rozsudek ze dne 15. října 1996, Henke, C-298/94, Recueil, s. I-4989, bod 17). Jako hospodářské činnosti byly naopak kvalifikovány služby, které byť nejsou výkonem výsad veřejné moci, jsou zajišťovány ve veřejném zájmu a bez účelu dosažení zisku a zároveň konkurují činnostem nabízeným subjekty usilujícími o dosažení zisku (viz v této souvislosti rozsudky ze dne 23. dubna 1991, Höfner a Elser, C-41/90, Recueil, s. I-1979, bod 22; výše uvedený rozsudek Aéroports de Paris v. Komise, bod 82, jakož i výše uvedený rozsudek Cassa di Risparmio di Firenze a další, body 122 a 123).

45 Jak vyplývá z článku 8 zákona č. 124/99, v projednávaném případě skupina zaměstnanců převzatých státem sestává z ATP zaměstnanců územních samosprávných celků, kteří vykonávají práci ve veřejných školách. Ze spisu taktéž vyplývá, že činnosti těchto zaměstnanců spočívají v zajišťování pomocných služeb, které školy potřebují k tomu, aby mohly za optimálních podmínek plnit své povinnosti při poskytování vzdělání. Tyto služby se týkají především úklidu a údržby prostor, jakož i podpůrných administrativních úkolů.

46 Z popisu skutkového stavu podaného předkládajícím soudem, jakož i z článku 9 ministerského nařízení ze dne 23. července 1999 dále vyplývá, že zajišťování uvedených služeb je v některých případech svěřeno soukromým hospodářským subjektům na základě subdodavatelských smluv. Kromě toho je nesporné, že tyto služby nejsou výkonem výsad veřejné moci.

47 Činnosti vykonávané zaměstnanci, kteří byli předmětem převodu dotčeného v původním řízení, tak zjevně mají hospodářskou povahu ve smyslu výše uvedené judikatury a sledují vlastní cíl, jenž spočívá v poskytování nezbytných technických a administrativních služeb ve školách. Navíc je nesporné, že ATP personál byl koncipován jako strukturované seskupení zaměstnanců.

48 Z hlediska judikatury připomenuté v bodě 42 tohoto rozsudku a písemného vyjádření italské vlády zbývá ještě ověřit, zda je zaprvé kvalifikace dotyčných zaměstnanců jakožto „podniku“ zpochybněna neexistencí majetkové složky, zadruhé, zda je tato skupina zaměstnanců dostatečně samostatná k tomu, aby mohla být kvalifikována jako „hospodářská jednotka“, a tedy jako podnik, a zatřetí, zda má nějaký vliv skutečnost, že jsou uvedení zaměstnanci součástí veřejné správy.

49 Pokud jde zaprvé o chybějící majetkovou složku, Soudní dvůr opakovaně judikoval, že v některých odvětvích spočívá činnost především na pracovní síle. Za těchto podmínek může strukturované seskupení zaměstnanců navzdory chybějícím podstatným majetkovým hmotným či nehmotným složkám, představovat hospodářskou jednotku ve smyslu směrnice 77/187 (pokud jde o úklidové služby, viz zejména výše uvedené rozsudky Hernández Vidal a další, bod 27, jakož i Hidalgo a další, bod 26; pokud jde o směrnici 2001/23, viz rovněž rozsudek ze dne 20. ledna 2011, CLECE, C-463/09, Sb. rozh. s. I-95, bod 39).

50 Tuto judikaturu lze přenést na situaci dotčenou v původním řízení, pokud žádná z činností vykonávaných dotyčnou skupinou zaměstnanců zjevně nevyžaduje, aby byla dána podstatná majetková složka. Kvalifikaci skupiny zaměstnanců jakožto hospodářské jednotky proto nelze vyloučit z důvodu, že tato jednotka nemá mimo zaměstnanců hmotnou či nehmotnou majetkovou složku.

51 Ohledně druhé otázky, zda je taková skupina pracovníků, jaká je dotčená v původním řízení, dostatečně samostatná, je nutno připomenout, že v kontextu právní úpravy Unie v oblasti zachování práv zaměstnanců se výraz samostatnost vztahuje k pravomoci přiznané vedoucím pracovníkům v dotčené skupině zaměstnanců organizovat poměrně svobodně a nezávisle práci uvedené skupiny, a konkrétně k pravomoci vydávat pokyny a rozdělovat úkoly podřízeným zaměstnancům patřícím do této skupiny, a to bez přímého zásahu jiných organizačních struktur zaměstnavatele (viz v tomto

ohledu výše uvedený rozsudek UGT FSP, body 42 a 43). Ačkoli není existence dostatečně samostatné jednotky narušena okolností, že zaměstnavatel ukládá uvedené skupině zaměstnanců konkrétní povinnosti, a vykonává tedy širší vliv na její činnosti, je nicméně nezbytné, aby uvedená skupina měla jistou míru volnosti k organizování a výkonu svých úkolů (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek Hidalgo a další, bod 27).

52 V daném případě se zdá, což však musí ověřit předkládající soud, že ATP zaměstnanci územních samosprávných celků pracující ve školách představují v rámci správy územních samosprávných celků jednotku, která může poměrně svobodně a nezávisle organizovat a vykonávat své úkoly především prostřednictvím pokynů od jednotlivých ATP zaměstnanců, kterým byla svěřena odpovědnost za koordinaci a řízení.

53 Pokud jde zatřetí a v poslední řadě o skutečnost, že převedení zaměstnanci a jejich činnosti jsou začleněni do veřejné správy, je třeba připomenout, že tato skutečnost sama o sobě nemůže vést k tomu, že by tato jednotka nespadala do působnosti směrnice 77/187 (v tomto smyslu viz výše uvedený rozsudek Collino a Chiappero, bod 33 a 35). Opačný závěr by nebyl v souladu s judikaturou citovanou v bodě 42 tohoto rozsudku, podle níž každé dostatečně strukturované a samostatné seskupení osob a prostředků umožňující výkon hospodářské činnosti, která sleduje vlastní cíl, představuje „podnik" ve smyslu čl. 1 odst. 1 směrnice 77/187, nezávisle na jejím právním postavení a způsobu financování.

54 I když italská vláda tvrdí, že Soudní dvůr vyloučil z oblasti působnosti směrnice 77/187 „reorganizaci orgánů veřejné správy" a „převod správních funkcí mezi orgány veřejné správy", což je výjimka, která byla následně potvrzena v čl. 1 odst. 1 této směrnice ve

znění směrnice 98/50, jakož i v čl. 1 odst. 1 směrnice 2001/23, nic to nemění na tom, jak již uvedl Soudní dvůr a generální advokát připomněl v bodech 46 až 51 svého stanoviska, že tyto výrazy jsou omezeny na případy, v nichž se převod týká činností, které spadají do výkonu veřejné moci (výše uvedený rozsudek Collino a Chiappero, body 31 a 32, jakož i citovaná judikatura).

55 Ze spisu vyplývá, že převzetí ATP zaměstnanců od územních samosprávných celků, které provedlo Ministero, spadá do rámce reorganizace veřejné správy v Itálii. Soudní dvůr nicméně v judikatuře citované italskou vládou ani zdaleka nerozhodl, že veškeré převody spojené s reorganizací veřejné správy nebo do ní zapadající musí být vyloučeny z působnosti směrnice 77/187, nýbrž pouze upřesnil, že reorganizace orgánů veřejné správy a převod správních funkcí mezi orgány veřejné správy nepředstavují samy o sobě a jako takové převod podniku ve smyslu uvedené směrnice (viz výše uvedené rozsudky Henke, bod 14; Collino a Chiappero, bod 31, jakož i Mayeur, bod 33).

56 Soudní dvůr měl především za to, že vytvoření sdružení obcí a převzetí určitých pravomocí od obcí, které jsou jeho součástí, tímto sdružením, představují reorganizaci výkonu veřejné moci, a nemohou tedy spadat pod směrnici 77/187 (viz výše uvedený rozsudek Henke, body 16 a 17), zatímco v jiných případech judikoval, že převod zaměstnanců vykonávajících činnosti hospodářské povahy ve veřejné správě pod tuto směrnici spadá (viz zejména výše uvedené rozsudky Hidalgo a další, bod 24, jakož i Collino a Chiappero, bod 32).

57 Neexistuje nic, co by odůvodňovalo vývoj této judikatury tím směrem, aby veřejní zaměstnanci chránění jakožto zaměstnanci podle vnitrostátního práva, kteří byli v rámci veřejné správy převedeni k novému zaměstnavateli, nemohli požívat ochrany

poskytované směrnicí 77/187 pouze z toho důvodu, že tento převod spadá do rámce reorganizace této správy.

58 V této souvislosti je nutno poznamenat, že kdyby byl takový výklad přijat, mohl by být každý převod těchto zaměstnanců vyloučen dotyčným veřejným orgánem z působnosti směrnice 77/187 pouhým uvedením toho, že převod je součástí restrukturalizace zaměstnanců. Tím by značnému počtu zaměstnanců vykonávajících hospodářské činnosti ve smyslu judikatury Soudního dvora hrozilo, že budou zbaveni ochrany upravené touto směrnicí. Tento výsledek by byl obtížně slučitelný jak se zněním jejího článku 2, podle kterého může být převodcem a nabyvatelem každá fyzická nebo právnická osoba, která je zaměstnavatelem, tak i, vzhledem k cíli sociální ochrany sledované uvedenou směrnicí, s nezbytností vykládat výjimky z jejího použití restriktivně (pokud jde o směrnici 2001/23, viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 11. června 2009, Komise v. Itálie, C-561/07, Sb. rozh. s. I-4959, bod 30 a citovaná judikatura).

59 Konečně je nutno zdůraznit, že použití pravidel uvedených ve směrnici 77/187 v takových situacích, jako je situace, která je předmětem původního řízení, nezasahuje do pravomoci členských států racionalizovat svou veřejnou správu. Jediným účinkem použití této směrnice je zabránění tomu, aby převedení zaměstnanci měli pouze z důvodu převodu horší zařazení, než v jakém se nacházeli před převodem. Jak Soudní dvůr několikrát zopakoval a jak navíc vyplývá z článku 4 směrnice 77/187, nezbavuje tato směrnice členské státy možnosti povolit zaměstnavatelům měnit nepříznivě pracovněprávní vztahy, především pokud jde o ochranu před propouštěním a o podmínky odměňování. Uvedená směrnice pouze zakazuje, aby k těmto změnám došlo při příležitosti a z důvodu převodu (viz v tomto smyslu zejména rozsudky ze dne 10. února 1988, Foreningen af Arbejdsledere i Danmark, nazvaný „Daddy's Dance Hall", 324/86, Recueil, s. 739, bod 17; ze dne 12. listopadu 1992, Watson Rask a Christensen, C-209/91, Recueil, s. I-5755, bod 28, jakož i Collino a Chiappero, bod 52).

K existenci „převodu“, „který vyplývá ze smluvního převodu nebo sloučení“ ve smyslu směrnice 77/187

60 Pro určení toho, zda se jedná o „převod“ podniku ve smyslu čl. 1 odst. 1 směrnice 77/187, je rozhodujícím kritériem skutečnost, zda si dotčená jednotka poté, co byla převzata novým zaměstnavatelem, uchovává svou identitu (viz zejména rozsudky ze dne 18. března 1986, Spijkers, 24/85, Recueil, s. 1119, body 11 a 12, jakož i výše uvedený rozsudek UGT-FSP, bod 22).

61 Pokud tato jednotka funguje bez podstatných majetkových složek, nemůže zachování její identity po dané operaci, jejímž je předmětem, záviset na jejich převodu (výše uvedené rozsudky Hernández Vidal a další, bod 31; Hidalgo a další, bod 31, jakož i UGT-FSP, bod 28).

62 V tomto případě, který – jak bylo konstatováno v bodě 50 tohoto rozsudku – je relevantní z hlediska sporu v původním řízení, si dotčená skupina zaměstnanců zachovává svou identitu, pokud nový zaměstnavatel vykonává nadále činnosti a převezme podstatnou část uvedených zaměstnanců co do jejich počtu a dovedností (viz výše uvedené rozsudky Hernández Vidal a další, bod 32, jakož i UGT-FSP, bod 29).

63 Pokud jde o výraz „který vyplývá ze smluvního převodu nebo sloučení“ obsažený rovněž v čl. 1 odst. 1 směrnice 77/187, je třeba připomenout, že Soudní dvůr jak z důvodu rozdílů mezi jazykovými verzemi této směrnice, tak odchylek mezi vnitrostátními právními předpisy, které upravují pojmy, na něž se vztahují, poskytl dostatečně pružný výklad tohoto výrazu, aby vyhověl cíli této směrnice, kterým je ochrana zaměstnanců v případě změny zaměstnavatelského podniku (rozsudky ze dne 19. května 1992, Redmond Stichting, C-29/91, Recueil, s. I-3189, body 10 a 11; ze dne 7. března 1996, Merckx a Neuhuys, C-171/94 a C-172/94, Recueil, s. I-1253, bod 28, jakož i výše uvedený rozsudek Jouini a další, bod 24). Soudní dvůr tak judikoval, že skutečnost, že k převodu dojde na základě jednostranných rozhodnutí orgánů veřejné moci, a nikoli

shodného projevu vůle, nevylučuje použití uvedené směrnice (viz zejména výše uvedené rozsudky Redmond Stichting, body 15 až 17; Collino a Chiappero, bod 34, jakož i UGT-FSP, bod 25).

64 Přestože italská vláda nezpochybňuje judikaturu připomenutou v bodech 60 až 63 tohoto rozsudku ani skutečnost, že převod dotčený v původním řízení vychází ze zákona č. 124/99, takže vyplývá z jednostranného rozhodnutí veřejné moci, tvrdí, že převzetí dotyčných zaměstnanců italským státem bylo v daném případě pouze dobrovolné, jelikož si jednotliví zaměstnanci mohli vybrat, zda zůstanou i nadále zaměstnáni u svých územních samosprávných celků. Za takových podmínek nedošlo podle jejího názoru k převodu ve smyslu směrnice 77/187.

65 Tato poznámka italské vlády však spočívá na skutkovém předpokladu, který je v rozporu s předkládacím rozhodnutím i samotným zákonem č. 124/99. Zejména z čl. 8 odst. 2 tohoto zákona vyplývá, že jedinými ATP zaměstnanci, kteří měli možnost si vybrat, zda zůstanou přičleněni ke svému původnímu zaměstnavateli, byli pouze ti, jejichž funkce a pracovní pozice nemohly být využity ve službě u nabyvatele. Z tohoto pravidla, jakož i ze znění dalších ustanovení uvedeného článku 8 vyplývá, že ATP zaměstnanci územních samosprávných celků vykonávající práci ve školách byli v zásadě globálně převedeni.

66 S ohledem na výše uvedené je na první otázku třeba odpovědět tak, že převzetí zaměstnanců veřejným orgánem členského státu od jiného veřejného orgánu, jimž byl svěřen výkon pomocných služeb ve školách, mezi něž patří především údržba a administrativní podpora, je převodem podniku, na který se vztahuje směrnice 77/187, pokud uvedení zaměstnanci tvoří strukturované seskupení zaměstnanců, kteří jsou chráněni jakožto zaměstnanci podle vnitrostátního práva tohoto členského státu.

Ke druhé a třetí otázce

67 Podstatou druhé a třetí otázky předkládajícího soudu, které je třeba posoudit společně, je to, zda článek 3 směrnice 77/187 musí být vykládán v tom smyslu, že pro účely výpočtu odměny za práci zaměstnanců, kteří byli převedeni ve smyslu této směrnice, musí nabyvatel zohlednit léta služby dosažená těmito zaměstnanci u převodce.

68 V této souvislosti je nutno nejprve posoudit, zda je pro takovou situaci, jaká je předmětem původního řízení, relevantní výše uvedený rozsudek Collino a Chiappero, v němž se Soudní dvůr vyslovil k otázce uznání dosaženého počtu let služby v případě převodu podniku, o který se ve svých vyjádřeních předložených Soudnímu dvoru opírá jak žalobkyně v původním řízení, tak i italská vláda.

69 V uvedeném rozsudku bylo rozhodnuto, že ačkoli počet let služby dosažených u převodce nezakládá sám o sobě nárok, který by mohli převedení zaměstnanci uplatňovat vůči nabyvateli, nic to nemění na tom, že může případně sloužit ke stanovení určitých finančních nároků zaměstnanců a že tyto nároky musí být zachovány nabyvatelem zásadně stejným způsobem jako u převodce (viz výše uvedený rozsudek Collino a Chiappero, bod 50).

70 Přestože Soudní dvůr připomněl, že nabyvatel může v jiných případech, než je převod podniku a když to vnitrostátní právo umožňuje, změnit podmínky odměňování zaměstnanců k horšímu, rozhodl, že čl. 3 odst. 1 směrnice 77/187 musí být vykládán v tom smyslu, že při výpočtu nároků finanční povahy je nabyvatel povinen zohlednit veškeré roky služby dosažené převedenými zaměstnanci, jestliže tato povinnost vyplývá z pracovního poměru mezi převodcem a těmito zaměstnanci a je v souladu s podmínkami dohodnutými v rámci tohoto vztahu (výše uvedený rozsudek Collino a Chiappero, body 51 a 52).

71 Ve věci, v níž proti sobě stojí I. Scattolon a Ministero, je přitom nesporné, že práva a povinnosti převedených zaměstnanců a převodce byly obsahem kolektivní smlouvy, tedy v CCNL pro zaměstnance územních samosprávných celků, která byla od 1. ledna 2000, tedy data převodu, nahrazena kolektivní smlouvou platnou u nabyvatele, tedy CCNL pro školství. Za těchto podmínek a na rozdíl od toho, o co se jednalo ve věci, ve které byl vydán výše uvedený rozsudek Collino a Chiappero, se nemůže požadovaný výklad směrnice 77/187 týkat pouze jejího čl. 3 odst. 1, ale musí, jak uvedl generální advokát v bodě 75 svého stanoviska, zohlednit i druhý odstavec tohoto článku, jenž je ustanovením, které se týká především případu, kdy je od používání kolektivní smlouvy platné u převodce upuštěno ve prospěch kolektivní smlouvy platné u nabyvatele.

72 Podle prvního pododstavce uvedeného čl. 3 odst. 2 je navrhovatel povinen zachovat pracovní podmínky sjednané v kolektivní smlouvě za stejných podmínek, jaké tato smlouva stanovila pro převodce, až do dne rozvázání této kolektivní smlouvy nebo skončení její platnosti nebo do vstupu v platnost nebo nabytí účinnosti jiné kolektivní smlouvy. Druhý pododstavec tohoto ustanovení doplňuje, že členské státy mohou omezit dobu pro zachování pracovních podmínek, avšak s výhradou, že tato doba nebude kratší než jeden rok.

73 Jak Soudní dvůr již uvedl, pravidlo upravené v čl. 3 odst. 2 druhém pododstavci směrnice 77/187 nemůže zbavit první pododstavec tohoto odstavce své podstaty. Tento druhý pododstavec tedy nebrání tomu, aby pracovní podmínky obsažené v kolektivní smlouvě, která se vztahuje na dotyčné zaměstnance před převodem, přestaly být použitelné před uplynutím jednoho roku po převodu, nebo dokonce bezprostředně k datu uskutečnění převodu, pokud nastane některá ze situací uvedených v prvním pododstavci tohoto odstavce, tedy vypovězení nebo skončení platnosti uvedené kolektivní smlouvy nebo vstup v platnost či nabytí účinnosti jiné kolektivní smlouvy (viz rozsudek ze dne 9. března 2006, Werhof, C-499/04, Sb. rozh. s. I-2397, bod 30, a ohledně čl. 3 odst. 3 směrnice 2001/23 rozsudek ze dne 27. listopadu 2008, Juuri, C-396/07, Sb. rozh. s. I-8883, bod 34).

74 Proto musí být pravidlo upravené v čl. 3 odst. 2 prvním pododstavci směrnice 77/187, podle něhož „nabyvatel po převodu zachová pracovní podmínky sjednané v kolektivní smlouvě za stejných podmínek, jaké tato smlouva stanovila pro převodce, až do dne […] nabytí účinnosti jiné kolektivní smlouvy“, chápáno v tom smyslu, že nabyvatel může od data převodu uplatňovat pracovní podmínky upravené u něj platnou kolektivní smlouvou, včetně podmínek odměňování.

75 Ačkoli z předchozích úvah vyplývá, že směrnice 77/187 ponechává nabyvateli a dalším smluvním stranám prostor k úpravě odměny převáděných zaměstnanců, tak aby byla náležitě přizpůsobena okolnostem dotčeného převodu, nemění to nic na tom, že zvolená úprava musí být v souladu s cílem uvedené směrnice. Jak Soudní dvůr opakovaně judikoval, má být tímto cílem zabráněno především tomu, aby měli převádění zaměstnanci méně příznivé postavení pouze z důvodu tohoto převodu (rozsudek ze dne 26. května 2005, Celtec, C-478/03, Sb. rozh. s. I-4389, bod 26 a citovaná judikatura, a ohledně směrnice 2001/23 usnesení ze dne 15. září 2010, Briot, C-386/09, bod 26).

76 Využití možnosti nahradit s bezprostředním účinkem podmínky, které měli převedení zaměstnanci na základě kolektivní smlouvy platné u převodce, podmínkami upravenými v kolektivní smlouvě platné u navrhovatele, nemůže mít tedy za cíl nebo za účinek to, že uvedeným zaměstnancům budou uloženy celkově méně příznivé podmínky, než byly ty, které se použily před převodem. Kdyby tomu bylo jinak, bylo by uskutečnění cíle sledovaného směrnicí 77/187 snadno narušeno v jakékoli oblasti upravené kolektivními smlouvami, což by porušilo užitečný účinek uvedené směrnice.

77 Naproti tomu se směrnice 77/187 nelze účinně dovolávat k uplatnění lepších podmínek odměňování či jiných pracovních podmínek při příležitosti převodu podniku. Navíc, jak uvedl generální advokát v bodě 94 svého stanoviska, tato směrnice nebrání

určitým rozdílům v odměňování mezi převedenými zaměstnanci a těmi, kteří již byli v době převodu zaměstnáni u nabyvatele. I když by pro posouzení legality těchto rozdílů mohly být relevantní i jiné právní nástroje a zásady, cílem uvedené směrnice je pouze zabránit tomu, aby se zaměstnanci dostali jen z důvodu převodu k jinému zaměstnavateli do nepříznivého postavení ve srovnání s tím, v jakém se nacházeli předtím.

78 V daném případě je nesporné, že akty provádějící čl. 8 odst. 2 zákona č. 124/99 stanovily pravidla pro převod ATP zaměstnanců územních samosprávných celků do služeb Ministero tak, aby kolektivní smlouva platná u posledně uvedeného, tedy CCNL pro školství, byla použitelná od data převodu na převedené zaměstnance, aniž by však byl těmto zaměstnancům přiznán plat odpovídající počtu let služby dosažených u převodce.

79 Skutečnost, že Ministero namísto uznání těchto dosažených let služby jako takových a v celém rozsahu vypočítalo pro každého převedeného zaměstnance „fiktivní“ odsloužená léta, hrála rozhodující roli při stanovení platových podmínek použitelných nově na převedené zaměstnance. Podle CCNL pro školství závisí totiž platové zařazení a platové postupy ve velké míře na počtu dosažených let služby, jak je vypočítalo a uznalo Ministero.

80 Není také sporné, že úkoly, které vykonávali ATP zaměstnanci územních samosprávných celků ve veřejných školách, byly podobné či dokonce stejné jako úkoly vykonávané ATP zaměstnanci u Ministero. Léta odsloužená převedeným zaměstnancem u převodce mohla být proto kvalifikována jako rovnocenná létům služby dosaženým ATP zaměstnanci, kteří mají stejný pracovní profil a byli zaměstnáni před převodem u Ministero.

81 Za těchto okolností, pro které je charakteristická možnost zamezit prostřednictvím alespoň částečného uznání let služby dosažených převedenými zaměstnanci tomu, aby jim byl podstatně snížen plat ve srovnání se situací, v jaké byli bezprostředně před svým převodem, by bylo v rozporu s cílem směrnice 77/187, jak byl připomenut a vymezen v bodech 75 až 77 tohoto rozsudku, kdyby nebyla zohledněna uvedená léta služby v míře nezbytné pro přibližné zachování výše odměny pobírané uvedenými zaměstnanci u převodce (viz obdobně rozsudek ze dne 11. listopadu 2004, Delahaye, C-425/02, Sb. rozh. s. I-10823, bod 34).

82 Je na předkládajícím soudu, aby ověřil, zda byl žalobkyni v původním řízení při jejím převodu plat takto snížen. Za tím účelem bude muset tento soud především posoudit tvrzení Ministero, podle něhož je výpočet uvedený v bodě 79 tohoto rozsudku takové povahy, že dokáže zajistit, aby dotyční ATP zaměstnanci nebyli z pouhého důvodu převodu uvedeni do zcela nevýhodného postavení ve srovnání s jejich situací bezprostředně před převodem.

83 Vzhledem k výše uvedenému je třeba na druhou a třetí otázku odpovědět tak, že pokud vede převod ve smyslu směrnice 77/187 k bezprostřednímu použití kolektivní smlouvy platné u nabyvatele na převáděné zaměstnance a pokud podmínky pro odměňování upravené v této smlouvě jsou vázány především na dosažený počet let služby, brání článek 3 této směrnice tomu, aby u převedených zaměstnanců došlo ve srovnání se situací bezprostředně předcházející jejich převodu k podstatnému snížení platu z důvodu, že počet let služby, kterých dosáhli u převodce, který je shodný s počtem let služby dosažených zaměstnanci u nabyvatele, není zohledněn při stanovení jejich počátečního platového zařazení u posledně uvedeného. Je na předkládajícím soudu, aby posoudil, zda při dotčeném převodu, který je předmětem původního řízení, k takovému snížení platu došlo.

Ke čtvrté otázce

84 Vzhledem k odpovědi na druhou a třetí otázku již není třeba posuzovat, zda dotčená vnitrostátní právní úprava, jaká byla použita na žalobkyni v původním řízení, porušuje zásady zmíněné předkládajícím soudem ve čtvrté otázce. V důsledku toho není třeba na tuto poslední otázku odpovídat.

K nákladům řízení

85 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (velký senát) rozhodl takto:

1) Převzetí zaměstnanců veřejným orgánem členského státu od jiného veřejného orgánu, jimž byl svěřen výkon pomocných služeb ve školách, mezi něž patří především údržba a administrativní podpora, je převodem podniku, na který se vztahuje směrnice Rady 77/187/EHS ze dne 14. února 1977 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se zachování práv zaměstnanců v případě převodů podniků, závodů nebo částí závodů, pokud uvedení zaměstnanci tvoří strukturované seskupení zaměstnanců, kteří jsou

chráněni jakožto zaměstnanci podle vnitrostátního práva tohoto členského státu.

2) **Pokud vede převod ve smyslu směrnice 77/187 k bezprostřednímu použití kolektivní smlouvy platné u nabyvatele na převáděné zaměstnance a pokud podmínky pro odměňování upravené v této smlouvě jsou vázány především na dosažený počet let služby, brání článek 3 této směrnice tomu, aby u převedených zaměstnanců došlo ve srovnání se situací bezprostředně předcházející jejich převodu k podstatnému snížení platu z důvodu, že počet let služby, kterých dosáhli u převodce, který je shodný s počtem let služby dosažených zaměstnanci u nabyvatele, není zohledněn při stanovení jejich počátečního platového zařazení u posledně uvedeného. Je na předkládajícím soudu, aby posoudil, zda při dotčeném převodu, který je předmětem původního řízení, k takovému snížení platu došlo.**

Podpisy.